

ÄKTENSKAP 67

Harriet Andersson:

Mitt sätt att leva

Jag lever tillsammans med
Jörn Donner utan att vara gift.
Mitt sätt att leva är min syn
på äktenskapet.

Pastor Ludvig Jönsson

Pastor Ludvig Jönsson:

Äkta kärlek har någonting av det eviga i sig själv

Äktenskapet har ändrat struktur från att ha varit försörjningsinstitut till att bli vår viktigaste form för känslomässig sammanhållning och miljö för barnens emotionella utveckling. I det monogama äktenskapet drivs vi till möjligheten av en djupare gemenskap.

Barnen har identifikationsobjekt till både manligt och kvinnligt i sin omedelbara närhet.

Vissa konventioner från gångna tider gör att vi idag inte är beredda att ingå på äktenskapets villkor. Om man väntar barn och gifter sig enbart för detta kommer man in i äktenskapet på oriktiga förutsättningar. Äktenskapet kräver ett mått av mognad och personlig utveckling för att det skall bli meningsfullt.

Vi drar med oss mycket av den traditionella hemmafrurollen. Var och en av parterna bör ha eget arbete och på det bygga den ekonomiska existensen. Att vara hemmafru är inte något yrke utan hemmet är vår gemensamma uppgift.

Nackdelarna ligger inte i risken för äganderätt och beroendeställning. I ett fritt förhållande finns ofta väl så mycket av äganderätt, beroende och skuldbelastningar. Då kan rent av den fasta inramningen ge större möjligheter till en sund opposition eller en sund distans.

Jag har ännu inte sett någon vettigare lösning på samlevnadsfrågan.

Löftena får inte fattas som några garantier. Sin känslomässiga ut-

veckling kan man aldrig i förväg veta något om. Personlighetens samlade och allvarliga deklaration att man vill detta förhållande och har en avsikt att göra det meningsfullt är det avgörande. Löftena måste ständigt förnyas.

Det är löjligt att säga, att vårt förhållande blir fastare om "någon" läser över oss. Vigseln har aldrig varit tänkt på det sättet. Att två människor däremot i en viss högtidlig form ställer sig kärleksförhållande inför de yttersta livsvärderna vi känner till är både naturligt och väsentligt om man besinnar det ansvar man tar på sig då man träder in i varandras känsloliv, där är man på helig mark.

Livslängtan har inget att göra med livslängden och troheten i ett förhållande mellan ett jag och ett du. I jämbördighet och äkta kärlek blir man aldrig färdig med varandra. Om inte den jämbördigheten finns blir redan fem år av samliv för mycket att stå ut med. Men om den finns kan t.o.m. femtio år av samliv vara alldeles för litet. Kärleken där den är äkta har något av evighet i sig.

PRESSEXTRA
REPORTAGE
AV
HJÖRDIS
LEVIN

Ria Wagner och Gustav Sandgren:

Att hålla samman har ej med förnuftet att göra

Ordet äktenskap är bara ett namn på samlevnad. Det ordet kan innehålla det bästa och det sämsta. Det beror på vilka som samlever. Det finns de som lever med en lagvid plus en eller ett par till och det kan gå bra i vissa fall, i andra fall inte.

Själva stämpeln äktenskap har förlorat sin kraft därför att den inte längre täcker något. Detta beroende på människornas större rörlighet, som i sin tur beror på den tekniska utvecklingen. Man var alldeles låst förr i tiden. I det gamla samhället kände alla till alla. Det finns numera ingen möjlighet till kontroll. Människor kan leva mera som de själva tycker.

Alla möjliga former av samlevnad har ju funnits och finns runt om i världen. Det är bara det att vi känner inte till så mycket om det, eftersom det bara finns en lagstadgad form hos oss. Jag tror att det ur ensamhetssynpunkt och barnavårdssynpunkt skulle vara

bra med kollektivfamiljer och större gemenskap. Gemensamma matsalar, hobbyrum o. s. v.

Vissa individer blir mera bundna av äktenskapliga band, andra inte.

Det är möjligt att svaga människor behöver banden och att de kan hjälpa den svaga att hålla sig inom stängsel. Personligen känner vi samhörigheten lika stark utan band. För många går det bra att hålla ihop så länge de är fria, men sedan de gift sig går det sönder. Efter skilsmässan när de åter känner friheten kan de flytta ihop igen utan att gifta om sig.

Vi har inga som helst religiösa synpunkter på äktenskapet eftersom våra aspekter är helt biologiska.

När de rätta personerna kommer ihop så ökar sympatierna med åren och då är det inget orimligt i att hålla ihop till livets slut. Man lär sig slipa av kanterna.

Att man över huvud taget håller samman beror på en massa

sympatier som inte har med förnuftet att göra. Det sägs att kärleken är blind och det är nog sant om man ser på det ur förnuftets synpunkter.

I och med att man lever tillsammans så är det med oss som med fåglarna och andra djur. Man sörjer för avkomman tills den kan klara sig själv. Det har man moralisk skyldighet till.

Kerstin M Lundberg:

Äktenskap där människor vissnar är något hemskt

Kerstin M. Lundberg, författarinna till diktsamlingen Psykodrama:

Huvudsaken är att man tycker om varandra och tror att man kan skapa något tillsammans. Äktenskap där människor vissnar är något hemskt. Om man gifter sig eller lever ihop ändå är av underordnad betydelse. Jag skulle aldrig kunna stå ut i något slags förhållande där jag inte fick ut-

är det kanske orimligt att begära, att man skall hålla ihop hela livet. Men det är tjuvigt med människor som är så mogna, när de väljer, att de väljer rätt och fortsätter sida vid sida hela livet. Visst

hoppas man hitta någon som man skulle kunna leva så med. Den sexuella gemenskapen är ett mycket starkt uttryck för samhörighetskänslan. I all samlevnad bör man ha respekt för varandra.

Astri Taube:

Fråga barnen om de vill ha ogifta föräldrar hemma!

Nej, inte är äktenskapet någon avdankad samlevnadsform. Förfärligt många människor, både män och kvinnor vill vara gifta. Tycker om att vara gifta. Äktenskapet är den enda samlevnadsform som jag kan acceptera. Jag kan inte tänka mig att inte vara gift, att vara älskarinna eller den "andra kvinnan". Och först och främst måste man tänka på barnen. Jag brukar säga till människor som säger att det går lika bra att leva tillsammans utan att vara gifta — har ni frågat efter hur barnen vill ha det.

Det finns ju, så oerhört många fördelar i glädjen och trivseln i att vara tillsammans. Om man skall räkna hushållsbestyren och de besvär man har för sin familj till nackdelarna så har man ju till sist själv fördel av det. Man får ju själv litet mat, vilket man kanske inte skulle få annars. Det är ju så mycket roligare att laga åt flera.

Både mannen och kvinnan har fördelar av äktenskapet. Kanske männen skulle ha mera fördelar av att inte gifta sig, för det är ju de som får bära den största bördan vid en skilsmässa. De blir ju ofta tilldömda underhåll till sina fruar. Att de skall sörja för barnen är ju självklart. Det borde vara mera likställighet mellan män och kvinnor. Männen borde få större chanser att få hand om sina barn vid en skilsmässa än som nu är fallet.

När man kommer så långt att man gifter sig har man väl känt efter att man vill leva tillsammans hela livet. Jag känner många förfärligt lyckliga människor. Lika gamla som jag. Den största skräck som två människor känner som lever i ett lyckligt förhållande är tanken på att den ena inte skall finnas mera. Både män och kvinnor blir mer och mer beroende av varandra ju längre de lever tillsammans!

Man vill leva tillsammans därför att man har gemensamma intressen och för att man tycker om att ha just den människan i huset.

Ingen vill ju vara ensam. Alla vill ju ha en partner att dela allting med. Det sexuella är ju bara en liten del av det som fordras för att man skall bli en hel människa.

Birgit Rosengren-Ahrle:

FEL ATT GIFTA SIG MED TANKE PÅ ATT SKILJAS

Äktenskapet är väl en av de lyckligare formerna av samlevnad om man satsar på det. Man bör väl inte satsa på något som man inte tror skall vara för livet. Jag kan inte tänka mig en bättre form för familjens skull. Kvinnan känner sig mera värderad och känner att mannen menar allvar med henne om han vill gifta sig med henne.

Det goda exempel som jag hade i mina föräldrars äktenskap har hjälpt mig att själv lyckas. Min man och jag gick varandra till mötes. Jag tycker inte att livet är så mycket värt sedan jag blev ensam. Vi växte samman till något fint och oförklarligt. Allt var så självklart mellan oss. Vi inkräktade aldrig på varandras personlighet.

Jag var så beroende av ett stöd. Han var ett underbart stöd för mig.

I min situation ser jag bara fördelar av äktenskapet. Det beror ju så mycket på personerna själva. Det måste vara svårt för dem som vill leva som ungarlar att anpassa sig i ett äktenskap.

Jag har väldigt svårt att förstå att man kan ha förhållanden vid

sidan om. Det skall vara trohet och ärlighet. Trohet är det bästa och finaste inom äktenskapet. Men man måste kunna förlåta en enstaka företeelse.

Det är fel att gifta sig med tanken på att man kan skiljas om inte allt går bra. Om man har tillfälle att leva länge tillsammans så får man en vermare känsla av att man hör ihop. Man tycker att livet är alldeles för kort.

Man vill leva tillsammans för att man trivs tillsammans och har samma inställning till livet. Det är så skönt att kunna leva samman utan att behöva anstränga sig och känna tacksamheten över allting.

De bästa och enklaste ord jag kan uttrycka sambörighetskänslan med är några ord ur en dikt som jag skrev för länge sedan — Du är du, det är det hela.

IDEALFAMILJEN: Reid H. Johnsson är president i Mormonkyrkan, på bilden tillsammans med barnen och hustrun Donna.

Läs mer om
ÄKTENSKAP 67
på sidan 11

Mormonkyrkans president:

Genom äktenskapet lär man sig övervinna sina svagheter

Det finns enligt min erfarenhet och mitt förstånd ingen bättre form av samlevnad än äktenskapet. Vi behöver det så som det är.

För dem som vill leva ett ore-gelbundet liv kan det medföra nackdelar att gifta sig, eftersom man då måste leva efter vissa lagar och regler.

Enligt vad jag tror, så är äkten-skapet instiftat av Gud, för att starka familjer skall bildas. Man gifter sig för att få en familj. Familjen är både grundvalen och den viktigaste enheten i samhället.

Äktenskapet är absolut en praktisk inrättning. Genom att leva tillsammans man, hustru och barn lär man sig att övervinna sina svagheter. Då har man vunnit mycket och man blir lycklig. De som för-

söker finna lyckan utanför äkten-skapet, genom att bara försöka få ätnjuta äktenskapets fördelar utan att vilja bära det ansvar som med-följer, kan inte bli lyckliga.

Det är absolut nödvändigt att man ingår i äktenskap genom en yttre formell ceremoni så att båda vet att de är gifta. Om man inte har denna ceremoni så är det bara att flytta ifrån varandra. Hur går det då med äktenskapet? Allt i världen måste göras enligt lagen. Om två människor vet att de är gifta enligt lagen så kommer de att lyckas bättre.

Barnen är det viktigaste i det hela. Hemmet måste bildas så att barnen uppfostras på det rätta sättet. Hemmet är en plats för att bygga karaktärer, utveckla talanger och att undervisa om varje rätt-färdighetens princip.

Livet blir bättre år från år om

man och hustru lever lyckligt tillsammans. Samhället försvagas av skilsmässor.

Enligt Jesu Kristi Kyrka och Sista Dagars Heligas tro är människan kropp och ande och lever evinneerligen. Också familjen kan bli evig genom lydnad till evange-liets lagar och principer. Den vack-raste av dessa principer är äkten-skapet för tid och evighet. Genom denna heliga ceremoni förenas vär-diga brudpar inte enbart tills dö-den skiljer dem åt utan för evigt. I riktiga mormonhem försöker för-äldrarna att lära sina barn dygd, moralitet och andra ädla egenska-per. De vill att barnen skall förstå vikten av tro, omvändelse och dop och hålla alla Guds bud och lag-ar. De planerar tillsammans, de leker tillsammans, de ser framåt mot att vara tillsammans i evig-heten.

Leif Silbersky (advokat): S //

Äktenskapet praktiskt Alla känner reglerna

Av de samlevnadsformer som f.n. existerar så är äktenskapet den bästa. Det är praktiskt på så sätt att parterna känner till spelreglerna. Man kan tänka sig en samlevnad även utan de äktenskapliga banden, men med tanke på de ekonomiska villkoren och för barnens del ger äktenskapet mera trygghet. Många människor drar sig för att leva i fria förbindelser på grund av religiösa synpunkter.

Pop-gitarrist:

"Sexuella" viktig del

Lars Sandgren
f.d. gitarrist i popbandet
Lee Kings

Man får ta fördelar och nackdelar som de kommer när man gifter sig. Jag tycker inte, att äktenskapet är gammalmodigt. Jag tror, att jag själv kommer att gifta mig med tiden.

Samhörighetskänslan bör väl öka i och med att man kommit överens om att gifta sig, även om jag tror, att människor som sätter sig över konventionen och inte anser sig behöva någon vigsel som bekräftelse på att de hör ihop, ändå kan bli lika lyckliga.

Förutsättningen för ett giftermål är väl att man tror och hoppas att man skall hålla ihop hela livet. Men att skilsmässa kan vara en utväg om det misslyckas vill jag inte bestrida.

Det sexuella är en viktig del av helheten.

PG-CLUB

öppet i kväll

från kl. 22.00

Members only

Kvinnan har större trygghet vid en separation, det har hon inte i en lös förbindelse. Barn inom äktenskapet har arvsrätt vilket barn födda utom äktenskapet inte har.

En nackdel med äktenskapet kan vara att parterna känner det juridiska trycket så hårt, att de fortsätter ett äktenskap, som det skulle vara bättre att lösa upp. Det kan vara så, att man helt enkelt inte har råd att skiljas. Samhörigheten kan inte öka endast genom ingående av äktenskap. Äktenskapet är i regel dömt att misslyckas om inte känslorarrangemanget finns från starten, även om det händer att det växer fram med tiden.

Det känslomässiga arrangemanget påverkas inte av att man lovar inför prästen att älska i nöd och lust. Samhörighetskänslan kan vara lika stark utan band. Den växer fram genom lusten att leva tillsammans. Äktenskapet är inget annat än en yttre formalitet som inte har med känslorna att göra.

Sylvia Schultze, 15 år:

Vigseln behövs som bekräftelse

Det är fel om två människor lever ihop utan att vara gifta.

Jag anser det inte vara en nackdel att uppge sitt yrke eller sin karriär för att gifta sig, man vinner ju så många flera fördelar. Man kan bättre ta hand om sina barn, ge sin man mera kärlek och skapa mera harmoni i hemmet.

Jag tror att man känner mera samhörighet om man är gift. Man har allting gemensamt och strävar mot samma mål, den gemensamma lyckan. Man behöver vigseln för att bekräfta inför Gud och människor att man hör ihop. Jag tror att äktenskapet är instiftat av Gud för att hålla ordning på människorna och för att ge barnen mera trygghet och känsla av att de hör till just den familj de är födda i.

Det finns inget som säger att man skall skiljas. Jag tror att äktenskapet är instiftat att vara i evighet, även efter döden. Man bör kunna förlåta och förstå varandra. Om det finns tvister och osämjor inom äktenskapet måste det bero på att något är fel. Då måste de båda hjälpas åt att finna ut var felet ligger och rätta till det. Den absolut sista utvägen är skilsmässa.

VI PÅ BAKSIDAN

FRU HJÖRDIS LEVIN: Det är en dag som jag använder till att pyssla undan allt som jag inte hunnit under tidigare jäktiga dagar. Kanske får jag en stund över för att läsa. Jätteskönt att allt är tyst och stilla. Ur religiös synvinkel är varje söndag lika viktig.